ROMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAŢIE ŞI JUSTIŢIE
SECŢIA DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ŞI FISCAL

DECIZIA nr. 879 **Dosar nr. 1826/2/2018**

Şedinţa publică din data de 16 februarie 2021

Preşedinte:	Adrian Remus Ghiculescu	- judecător
	Gabriel Viziru	- judecător
	Virginia Filipescu	- judecător
	Gabriel Ciprian Ene	- magistrat-asistent

S-a luat în examinare recursul declarat de reclamantul Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii împotriva sentinţei civile nr. 2247 din 11 mai 2018 a Curţii de Apel Bucureşti – Secţia a VIII-a contencios administrativ şi fiscal.

La apelul nominal, făcut în şedinţă publică, răspunde recurentul-reclamant Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii, reprezentat de consilier juridic......................, cu delegaţie depusă în şedinţă publică, lipsind intimatul-pârât Bartha Arpad.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

Se prezintă referatul cauzei, magistratul-asistent învederând că, recursul este declarat cu respectarea termenului prevăzut de lege, cererea de recurs a fost comunicată şi s-a depus întâmpinare.

Înalta Curte, luând act că nu mai sunt alte cereri de formulat, acordă cuvântul părţii prezente asupra recursului.

Reprezentantul recurentului-reclamant Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii solicită, în principal, admiterea recursului, aşa cum a fost formulat, casarea în tot a sentinţei recurate şi, în rejudecare, admiterea acţiunii formulate şi constatarea calităţii de colaborator al securităţii a intimatului-pârât Bartha Arpad.

Totodată, precizează că recursul formulat se întemeiază pe dispoziţiile art. 488 alin.(1) punctul 6 din Codul de procedură civilă şi nu solicit acordarea cheltuielilor de judecată.

Înalta Curte, luând act de susţinerea părţii prezente, în conformitate cu dispoziţiile art. 394 din Codul de procedură civilă, declară închise dezbaterile şi rămâne în pronunţare asupra căii de atac promovate.

ÎNALTA CURTE,

Asupra recursului de faţă;

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

I. Circumstanţele cauzei

1. Obiectul cererii dedusă judecăţii

Prin cererea înregistrată pe rolul Curţii de Apel Bucureşti, reclamantul Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii a solicitat ca, prin hotărârea

ce se va pronunța, în baza indiciilor rezultate din documentele existente la dosar, să se aprecieze asupra calității de colaborator al Securității în ceea ce îl privește pe pârâtul BARTHA Arpad Alexandru.

2. Hotărârea primei instanțe

Prin sentința civilă nr. 2247 din 11 mai 2018, Curtea de Apel București – Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a respins acțiunea în contencios administrativ formulată de reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, în contradictoriu cu pârâtul Bartha Arpad, ca neîntemeiată.

3. Cererea de recurs

Împotriva sentinței civile nr. 2247 din 11 mai 2018 a Curții de Apel București – Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, a declarat recurs reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârii recurate și în rejudecarea cauzei să se constate calitatea de colaborator al Securității în ceea ce îl privește pe pârât.

În motivarea cererii de recurs, reclamantul a invocat motivele de casare prevăzute de art. 488 alin. (1) pct. 6 și 8 C. proc. civ.

În susținerea cererii de recurs reclamantul a apreciat că instanța de fond a respins acțiunea sa, încălcând și aplicând greșit prevederile art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, apreciind în mod greșit că deși în cauză este îndeplinită condiția denunțării unor atitudini potrivnice regimului, nu se poate reține calitatea de colaborator deoarece informațiile furnizate erau deja cunoscute de către Securitate.

Sentința atacată este rezultatul încălcării și aplicării greșite a acestor prevederi de drept material, situație ce atrage incidența art. 488 alin. (1) punctul 8 din Noul Cod de Procedură Civilă.

În ceea ce privește criticile întemeiate pe motivul de casare prevăzut de art. 488 alin. (1) pct. 6 Cod proc. civ. recurentul apreciază că sentința recurată este contradictorie prin reținerea ideeii că deși informațiile furnizate de pârât erau de natură a produce consecințe negative la adresa persoanelor vizate, totuși fiind cunoscute de către Securitate a acestor informații, declarațiile pârâtului sunt inofensive și nu puteau produce efecte în contra celor vizați.

Mai arată că din modalitatea de analiză a cauzei, instanța de fond face o confuzie între calitatea de lucrător și cea de colaborator al Securității, aceasta analizând activitățile pârâtului din perspectiva activității unui lucrător al Securității și nu a unui colaborator. Totodată recurentul-reclamant subliniază lipsa de claritate a sentinei pronunțată de instanța de fond.

4. Apărările formulate în cauză

Intimatul-pârât Bartha Arpad a depus întâmpinare la cererea de recurs prin care a solicitat respingerea acestuia ca fiind nefondat.

5. Procedura de soluționare a recursului

Prin încheierea din 17 aprilie 2019, instanța a preschimbat termenul de soluționare a cererii de recurs de la data din 08 iunie 2021, stabilit prin rezoluția din 07 ianuarie 2019, la 16 februarie 2021, constatând că nu mai subzistă motivele care să determine fixarea termenului de judecată pentru examinarea recursului de către

completul de filtru în camera de consiliu prin prisma exigențelor impuse art. 493 din Codul de procedură civilă, față de Hotărârea Colegiului de Conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 106 din 20 septembrie 2018, prin care s-a luat act de Hotărârea Plenului Judecătorilor Secției de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție, adoptată la data de 13 septembrie 2018, în sensul că procedura de filtrare a recursurilor reglementată prin dispozițiile art. 493 din Codul de procedură civilă este incompatibilă cu specificul domeniului contenciosului administrativ și fiscal.

II. Considerentele Înaltei Curți asupra recursului declarat în cauză

Examinând cauza și sentința atacată, în raport cu actele și lucrările dosarului, precum și cu dispozițiile legale incidente pricinii, având în vedere și susținerile părților, Înalta Curte constată că recursul declarat în cauză este întemeiat, pentru considerentele ce se vor arăta în continuare.

În ceea ce privește motivul de casare prevăzut de art. 488 alin. (1) pct. 6 Cod proc civ., invocat de către recurentul-reclamant, Înalta Curte apreciază că este neîntemeiat, sentința recurată fiind casabilă din perspectiva motivului de casare prevăzut de art. 488 alin. (1) pct. 8 Cod proc. civ., în raport de care se va analiza recursul în cele ce urmează.

Potrivit dispozițiilor art. 2 lit. a) din O.U.G. nr. 24/2008 este considerat colaborator al Securității *„persoana care a furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.".*

Semnificația dată de legiuitor termenului de *„colaborator al Securității"*, creionează și condițiile legale obligatorii care trebuie îndeplinite pentru a atrage această calitate. Astfel, persoana trebuie să fi furnizat informații într-una dintre formele arătate în cuprinsul dispozițiilor art. 2 lit. b), prin informațiile respective să fi fost denunțate activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist, care să conducă la îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Numai îndeplinirea cumulativă a acestor condiții poate să atragă stabilirea calității de *„colaborator al Securității"*.

Instanța de control judiciar, apreciază că prima condiție (care se referă la furnizarea unor informații) este îndeplinită în cauză, rezultând atât din multitudinea notelor informative date de recurent depuse la dosarul de fond (în acest sens filele 61-68 ale dosarului instanței de fond), dar și din poziția intimatului-pârât, expusă prin întâmpinarea la cererea de recurs, prin care arată că furniza informații, dar acesta le consideră ca fiind „mici informații" și subliniază că a fost forțat să le dea.

Cât privește capacitatea informațiilor oferite de intimat, de a denunța activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist, fără a mai relua conținutul Notelor informative date de pârât și redate pe larg de către prima instanță, Înalta Curte constată, contrar judecătorului fondului cauzei, că și o astfel de condiție este îndeplinită, în contextul în care pârâtul a denunțat o serie de activități și atitudini desfășurate într-un cadru privat de către colegi ai acestuia și care vizau ascultarea postului de radio Europa Libera, post interzis de regimul comunist, precum și o serie de activități ce țin de viața intimă și privată a persoanelor vizate.

Înalta Curte a arătat, în jurisprudenţa sa constantă în această materie, că informaţiile referitoare la activităţi din viaţa privată a unei persoane care erau văzute ca o atitudine potrivnică regimului comunist, îndreptăţeşte reţinerea calităţii de colaborator al Securităţii.

De asemenea, este de notorietate faptul că ascultarea postului de radio Europa Libera, era considerată, de către regimul politic din perioada comunistă, drept atitudine potrivnică, întrucât, în cadrul emisiunilor acestuia, erau prezentate opinii critice la adresa regimurilor comuniste, fiind aduse în discuţie atât aspecte ideologice, cât şi nivelul scăzut de trai al cetăţenilor români, dar şi interdicţiile şi limitările severe ale unor drepturi fundamentale.

Se reţine că, în dovedirea eficienţei activităţii de colaborator al Securităţii desfăşurată de recurent, trebuie avut în vedere şi faptul că organul de securitate a considerat informaţiile comunicate de către acesta ca fiind relevante, aspect ce rezultă şi din măsurile dispuse de ofiţerul de legătură al pârâtului, prin care acesta a stabilit necesitatea realizării unor verificări suplimentare şi continue asupra persoanelor vizate de notele furnizate de intimat.

Prin urmare, întrucât autorităţile comuniste, de la acel moment, percepeau conduitele descrise de pârât în notele sale drept potrivnice regimului comunist, iar, prin aceasta, informaţii de genul celor indicate mai sus conduceau inevitabil la îngrădirea drepturilor persoanelor vizate, prin urmărirea şi supravegherea acestora de către sus indicate de autorităţi, Înalta Curte apreciază că sunt fondate susţinerile recurentului privind o greşită reţinere, de către prima instanţă, că aceste acţiuni sunt irelevante în măsura în care în mare parte acestea erau deja cunoscute de Securitate din alte surse.

Mai mult, nu poate fi ignorat nici faptul că informaţiile furnizate de pârât au avut aptitudinea de a determina nu doar urmărirea şi intimidarea persoanelor la care se refereau, dar şi stocarea datelor personale ale persoanelor vizate, pe o perioadă lungă de timp, în contextul în care astfel de date privesc domeniile cele mai intime ale activităţii, orientării ori convingerii acestor persoane şi în privinţa cărora orice imixtiune (a publicului sau autorităţilor) constituie, în orice societate civilizată, o depăşire ilicită a barierelor naturale ale sinelui.

Or, pe această cale, a fost generată îngrădirea dreptului la libertatea de exprimare, prevăzut de art. 28 din Constituţia României din 1965 coroborat cu art. 19 din Pactul Internaţional privind Drepturile Civile şi Politice, precum şi a dreptului la viaţă privată prevăzut de art.17 din Pactul Internaţional privind Drepturile Civile şi Politice.

Contrar celor reţinute de către instanţa de fond, instanţa de control judiciar apreciază că, din perspectiva parametrilor reglementaţi de O.U.G. nr. 24/2008, este relevant faptul că informaţiile furnizate de acesta au vizat îngrădirea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului, iar pentru ca o persoană să fie încadrată în categoria colaboratorilor poliţiei politice, nu este necesar ca activitatea acesteia să fi condus la condamnarea sau încarcerarea persoanelor vizate şi nici măcar să fi adus efectiv atingere drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului, fiind suficient ca ea să fi fost îndreptată împotriva acestor drepturi şi libertăţi şi să fi fost de natură, aptă să le aducă atingere, cerinţă îndeplinită în cauză, după cum s-a demonstrat anterior.

În raport de toate aceste considerente, Înalta Curte reţine că activitatea desfăşurată de intimatul-pârât, în calitate de colaborator al organelor de securitate, se circumscrie ipotezei prevăzute de art. 2 lit. b din OUG nr.24/2008 privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea Securităţii, motiv pentru care, constatând că este incident motivul de casare prevăzut de art. 488 alin. (1) pct. 8 din Cod procedură civilă, în temeiul dispoziţiilor art. 20 din Legea nr. 554/2004 şi art. 496 alin. (1) din Cod procedură civilă, Înalta Curte va dispune admiterea recursului şi va admite acţiunea şi va constata calitatea pârâtului de colaborator al Securităţii.

PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
D E C I D E:

Admite recursul declarat de reclamantul CONSILIUL NAŢIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂŢII împotriva sentinţei civile nr.2247 din 11 mai 2018 a Curţii de Apel Bucureşti – Secţia a VIII-a contencios administrativ şi fiscal.

Casează în tot sentinţa recurată şi rejudecând cauza:

Admite acţiunea reclamantului şi constată calitatea de colaborator al Securităţii a pârâtului Bartha Arpad.

Definitivă.

Pronunţată în şedinţă publică, astăzi, 16 februarie 2021.

Judecător,	**Judecător,**	**Judecător,**
A.R. Ghiculescu	G. Viziru	V. Filipescu

Magistrat-asistent,
G.C. Ene

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREŞTI
SECŢIA

Red./tehnored. ECG
3 ex./05.02.2022
Jud. C.E. Iliescu

Prezenta copie, fiind conformă cu originalul aflat în dosarul acestei instanţe Nr. 1226/2/2018
se legalizează de noi.
GREFIER ŞEF,

